

Opettajan ohje

1600-luvun opiskelijan matka-arkun tehtäviä varten

Tervetuloa tutustumaan 1600-luvun opiskelijan arkeen Ruotsin suurvaltakunnassa

Arkkuja on lainattavissa kaksi, ja niissä on tehtäviä kaikkiaan 6. Niiden tekemiseen menee 2–3 oppituntia. Voit lainata myös vain toisen arkun, jos haluat tehdä oppilaiden kanssa vähemmän tehtäviä. Opiskelijan matkalaukku -projekti (Student Chest) tehtiin Upsalan ja Tarton yliopistomuseoiden pedagogien kanssa ja tehtävät ideoitiin yhdessä, joskin kukin museo kehitti myös omia tehtäviään.

Valmistautuminen

Projektiin kuului yhteisen nettisivuston laatiminen. Sivusto sisältää runsaasti tietoa 1600-luvulla laajimmillaan olleesta Ruotsin valtakunnasta. Sivustoon on hyödyllistä tutustua ennakkoon. Tiedemuseo Liekin nettisivustolta on ladattavissa oppilaille jaettava tehtävä-PDF, joka kannattaa katsoa läpi ennen tunnin alkua ja kopioida sitä oppilaille tarvittava määrä.

<https://studentchest.eu>

https://studentchest.eu/fi/front_et/

Tehtävät toimivat parhaiten jakamalla oppilaat 5-6 hengen ryhmiin omiin pöytiinsä. Koska yhtenä tehtävänä on kirjoittaa irtomusteella kirjettä, on hyvä suojata pöydät. Tehtävä-pdf:t kannattaa tulostaa valmiiksi kuhunkin pöytään ja merkitä, mitä tehtävää kussakin pöydässä tehdään. Ryhmät voivat näin kiertää pöydästä toiseen, jolloin he saavat kokeilla kaikkia tai erilaisia opettajan valitsemia tehtäviä.

Hyödyllisiä vinkkejä:

1. Laita taustalle soimaan aikakaudelle tyypillistä musiikkia esimerkiksi tästä:
<https://www.youtube.com/watch?v=jeP2hokTw0w>
2. Kirjoitustehtävä: jos haluatte sulkea kirjeet sinettivahalla, tarvitaan kynttilä, jolloin vahan sulatuksen tulisi tehdä aikuinen. Jos tätä haluaa käyttää, kannattaa harjoitella etukäteen.
3. Laukuissa on vain muutamia irtomusteeseen kastettavia sulkakyniä, mukana on myös runsaasti nykyaikaisia mustekyniä, joiden sisällä on mustepatruuna. Niiden muste tulee kynän kärkeen viiveellä! Jos joku kokee hankalaksi mustekynällä kirjoittamisen, on mukana myös kuivamustekyniä.
4. Yrttitehtävässä kannattaa jakaa kullekin oppilaalle yksi pussi tai pullo tunnistettavaksi, jolloin yrttitehtäväpöydässä tunnistamista helpottaa tietokone tai tabletti, josta yrttiä voi tutkia tehtävämonisteessa annetussa nettiosoitteessa.
  - Yrttien oikeat vastaukset ovat: 1. fenkoli, 2. piparminttu, 3. rosmariini, 4. kaneli, 5. neilikka, 6. kardemumma

5. Yrttitehtävään tarvitaan paperia, johon oppilaat voivat kirjoittaa pullon tai pussin numeron ja vastauksen. Jos oppilaalla on aistiyliherkkyyttä, kannattaa olla varovainen yrttpullojen kanssa, joiden tuoksu voi olla vahva.
6. Pelit: Komeetta-korttipeliin kannattaa osallistua vähintään 3 henkilöä, muuten voittaja on liian helppo arvata. Noppapeliä ja Kettu ja hanhet -lautapeliä pelaa kaksi henkilöä. Pelikorteissa on valittavana 1600-luvulta kopioidut pahvikortit ja nykyaikaiset muovitetut kortit (alun perin julkaistu 1930-luvulla). Niissä on ”kunkkuina” käytetty muotokuvia Ruotsin kuninkaallisista.
  - a. Kuninkaat: Eerik XIV (hertta), Juhana III (risti), Sigismund (pata) ja Kustaa II Aadolf (ruutu). Kuningattaret: Kaarina Maununtytär (hertta), Kristina av Holstein-Gottorp (pata), Katarina Jagellonica (risti), Maria av Pfaltz (ruutu).
  - b. Jokerin kuva on Alankomaiden kultakauden maalarin Frans Halsin (n. 1580–1666) taulusta *Luutunsoittaja* (1625). Alkuperäinen maalaus on Pariisiin Louvressa.
7. Pukeutumistehtävässä oppilaat voivat kuvata toisensa. Kuvat voi myöhemmin tulostaa paperille ja kiinnittää ne luokan seinälle. Näin saisitte hienon kuvakollaasin 1600-luvun hengessä.
8. Pukeutumistehtävää voi hyödyntää ”elävään still-kuvaan”: oppilaat jaetaan ryhmiin ja he voivat keksiä jonkun kohtauksen 1600-luvun opiskelijan elämästä ja esittää sen käyttämällä arkun esineitä ja vaatteita, tai vaikkapa koulun soittimia!